

CÁCH CẮM CỪ CHỖNG SẠT TRƯỢT ĐÊ

Nguyên nhân gây sạt trượt đê chủ yếu là do nước sông lớn, từ báo động 2 trở lên làm nước ngấm vào mái đê trông, nếu có tổ mối, mạch ngấm, hoặc phía chân đê là ao, đầm không vững sẽ gây sạt trượt hình bán nguyệt, nếu cao 2/3 sườn sẽ gây vỡ đê.

Vật liệu cắm cừ

Vật liệu để cắm cừ gồm tre tươi đường kính từ 6 – 8 cm, gỗ cây đường kính gốc từ 15 – 20 cm, dài từ 3 – 4 m, ngoài ra cần một số đất, đá học để hỗ trợ.

Cách cắm cừ

Cắm cừ sách có 3 kiểu: cừ đơn, cừ kép và cừ hoa thị.

Tre cắm phải chéo góc nhọn 3 cạnh, róc nhẵn mầu: cây cắm đứng là cây cừ, cây cắm xiên là cây sách cừ đơn, cắm một cây sách chéo thẳng gốc cây cừ với một góc 45 độ. Cừ kép thì cắm xiên 2 cây sách với góc 60 độ. Cừ hoa thị cắm 1 cây sách như cắm cừ đơn và cắm thêm 2 cây sách chia đều khoảng cách 45 độ.

Chú ý: Khi cắm các cây sách đều phải gập cây cừ ở một điểm để sau bó long cốt được thẳng. Tùy theo cừ cắm dài ngắn mà bó một bó tre 3 - 4 cây tre thẳng bó nối tiếp thành một rỗng tre (gọi là nong cốt), đặt trước xuống để cắm cây cừ và các cây sách. Sau khi cắm xong cây cừ, cây sách, đặt thêm một nong cốt thứ 2 (có thể bằng cây gỗ đường kính 15 – 20 cm) lên trên điểm cắt của cây sách.

- Dùng một chảo lớn và gốc tre làm đòn xeo nén chặt hai nong cốt với nhau, dùng lạt tre dài 5 m, bó nén, xong bỏ đòn sào ra, như vậy toàn bộ cây cừ và cây sách đã thành một khối.

- Cừ khoảng 3 – 4 m cắm thêm một cọc gỗ (cắm cối). Cây gỗ cối có đường kính 15 – 20 cm, đầu chéo thật nhọn hình lục lăng; cách ngọn 1,5 m cắt một khúc, néo một gốc tre khoảng 80 cm có thể một người đứng lên để tăng trọng lực; khi cắm cách 2 m cắt một khúc để buộc chắc đòn dài 2 – 3 m để nhiều người bám vào đó cùng nâng lên, cắm xuống sâu chừng 1,5 – 2 m.

- Khi hàng cừ đã cắm xong, cừ 2 – 3 m cắm một cây cối. Mỗi cây cối đứng cán xoay có một cây chống chéo, cây chống gốc không vát nhọn trên đầu trên; nếu có chạc đôi càng tốt, còn không có chạc thì cắt ngấm (cây to) hoặc cắt khúc đánh nín chặt vào cây cối đứng cách mặt đất ngang tầm nong cốt của hàng cừ (để tăng lực chống cho hàng cừ).

- Cừ cắm xong phải bóc bẹ chuối làm máng dẫn nước ở các mạch chảy ra ngoài hàng cừ, không để chảy ở thân đê. Nếu đoạn sạt trượt cao thì cách hàng cừ dưới chân khoảng 1 - 1,5 m cắm một hàng cừ đơn nữa rồi chống xuống hàng cừ dưới để giữ không cho đê sạt thêm.

- Để giữ cho hàng cừ thêm chắc (nhất là ngoài hàng cừ có ao, đầm) nên huy động đá học, bao tải đổ đất đắp phụ ra phía ngoài hàng cừ thứ nhất, không đổ đất ở phía trong hàng cừ sẽ làm tăng lực sạt trượt, làm yếu sức chống đỡ của hàng cừ.

Trường hợp chỗ sạt trượt quá sâu, dùng bao đất bù vào, nhưng phải cắm hàng tre đỡ và có cây tre làm dây chằng neo lên mặt đê, không cho các bao đất ấy đẩy xuống nơi bị sạt.

Nguồn: Báo Nông thôn ngày nay, 9/7/2004, tr. 10
